

Westerschelde: historisch- en waterloopkundig perspectief als basis voor biologische ontwikkeling.

Samenvatting:

- De Westerschelde zit te ruim in zijn jasje.

Dat was al zo voor de verdieping rondten en de excessieve zandwinning. Als herstel van de effecten (uitschuring) op de Westerschelde t.g.v. de militaire inundaties (70% Zeeuws-Vlaanderen onder water) leverde de Noordzee tussen 1875 en 1950 nog ca. 100 miljoen m³ sediment aan de Westerschelde, dat aan het einde van de vorige eeuw in de vorm van zandwinning er weer uitgehaald werd. Verstoring van natuurherstel.

Het verhaal van nu is overduidelijk. Een rivier met zijrivieren, die in zee uitmondt, voert slib en zand mee naar zee. Er is dan t.g.v. van dit sedimenttransport op natuurlijke wijze een evenwichtsligging van de bodem in de Zeeschelde en de Westerschelde en het te veel gaat naar zee. Alleen dat gebeurt niet. De rivieren die op de Zeeschelde uitkomen hebben zandvangen. Dat komt dus al niet ten goede aan de natuurlijke evenwichtsbodemligging. Doordat op de Zeeschelde jaarlijks 2 miljoen m³ zand gewonnen wordt is de Zeeschelde te ruim geworden en verliest de Westerschelde tegennatuurlijk (het had sediment moet ontvangen) 1 milj m³ sediment (0,7 milj slib) per jaar aan de Zeeschelde. Vervolgens winnen we op de Westerschelde nog eens 1,5 milj m³ zand per jaar. De Westerschelde was al te ruim anders zou de Noordzee niet aan natuurherstel Westerschelde doen door jaarlijks 1 milj.m³ slib te leveren. Per saldo verliezen we door menselijke ingrepen in de Westerschelde 1,5 milj m³ sediment per jaar. De bodem gaat zo steeds verder op onnatuurlijke wijze omlaag en is dus een zelfondermijnend aspect. Het is dus een probleem van de Westerschelde en compensatie voor die natuur kun je nergens anders vinden.

- Achterstevoren denken. Natura-2000 documenten beginnen bij het einde: een menselijke visie op de biologische natuur.

Alle Natura-2000 documenten door het ministerie aangeleverd gaan uit van een visie op de biologische natuur (een menselijke werkelijkheid; vaak wensdenken). Men begint bij het einde en van daaruit wordt terug geredeneerd i.p.v. bij het begin te beginnen: hoe is de natuurlijke ontwikkeling van de Westerschelde en wat hebben we daaraan verprutst. Het gevolg is dat er verkeerde verstrekkende beleidsbesluiten worden genomen. Oppervlakte denken is zinloos omdat dat het integrale wezen van de Westerschelde niet aan geeft. Dus de huidige documenten, hoe duur die dan ook geweest zijn door de vele adviesburo's, gewoon weggooien, en documenten maken van de basis, de fysische natuur (getijbeweging, waterbeweging, bodembeweging en beweging in zoutgehaltenes), die de randvoorwaarden voor de biologie bepaalt. Die fysische natuur moet weer in evenwicht. Aan de biologische natuur hoeft niets gedaan te worden. Deze heeft haar eigen agenda en weet beter dan de mens hoe gebruik te maken van dat fysische gedrag. Nu wordt er weggekeken van de Westerschelde, die steeds verder achter uit gaat.

De mogelijkheden voor natuurherstel en natuurcompensatie liggen alleen in de Westerschelde zelf. Doe zoveel mogelijk aan het opheffen van barrières voor de natuurlijke bodembeweging. Stop de zandwinning. Laat Vlaanderen het tegennatuurlijk verlies aan sediment in de Westerschelde aan de Zeeschelde terug leveren. Zandsuppleties op platen.

- Verkeerd denken over inpolderingen. Was eeuwen lang landherstel militaire inundaties.

Het verkeerd denken over inpolderingen komt door dat men geen weet heeft van zijn geschiedenis en de gevolgen. Poldervernietiging is louter in gegeven om nieuwe natuur te

kunnen maken en heeft niets met natuurherstel van de Westerschelde te maken. Dat verkooppraatje is puur bedrog. Bovendien zijn de gekozen poldervernietigingsprojecten voor nieuwe natuur gelegenheidslocaties. Er is vanaf de tekentafel niet gekeken of het past in het landschap. Zo worden in het plan Perkpolder voor 75 ha. nieuwe getijdenatuur zeer zeldzame 12^e eeuwse poldergronden, gelegen in een historisch hoge landnes (NAP + 1m), die nooit Westerschelde is geweest, vernietigd. Volstrekt tegennatuurlijk.

- De haven van Antwerpen overvraagt; beschouwt de Westerschelde als haar eigendom.

De haven van Antwerpen is zo langzamerhand op haar hoogtepunt met betrekking tot het ontvangen van zeer diep stekende schepen. De realisatie van het Saeftinghedok zal nog wel even op zich laten wachten. Het gaat de haven vnl. om status. De derde verdieping is daar het voorbeeld van. Men becijferde een extra bijdrage aan de economie van 50 miljoen euro per jaar op (in 2004) 14 miljard euro aan de Vlaamse economie en stelt weinig voor. Die 50 miljoen euro zou anders in de andere havens verdiend zijn voor diezelfde Vlaams-Nederlandse economie. Het is de hoogste tijd dat er eens nee gezegd wordt tegen Antwerpen, want daarmee doe je de haven geen echte schade. Moeten wij ons maar steeds ondermijnen met daarnaast opgelegde op de tekentafel bedachte natuuroopdrachten. België is gewend dat als ze maar even boe roepen tegen Nederland, Nederland al in een spagaat zit. Daar wordt optimaal gebruik van gemaakt.

Tiel, 01.03.2013

Ir W.B.P.M. Lases